

Högsta domstolen slår fast vem som ska bevisa vad som är lån eller gåva

Publicerad 2014-04-25 07:33

Advokat Anders Lönnquist vann i Högsta domstolen

Vem har bevisbördan för att ett överfört belopp är en gåva eller ett lån? Högsta domstolen har nu avgjort frågan och slår fast att det är den som påstår att det är en gåva som ska bevisa detta.

Advokat Anders Lönnquist som har varit ombud genom alla instanser för den man som nu har vunnit rättegången i Högsta domstolen säger:

- Tidigare saknades klargörande rättspraxis i denna centrala bevisbördefråga. Domen medför att det är angeläget för gåvomottagare att säkra bevisning, till exempel genom att gåvbrev upprättas. Domen lär få avsevärd betydelse såväl i näringslivet som mellan privatpersoner.

Anders Lönnquists klient, en 42-årig man, förde i april 2009 över 100 000 kronor till en nu 36-årig kvinna som var anställd på mannens företag. Tidigare samma dag som pengarna hade överförts hade mannen varit med om en bilolycka och kvinnan hade då hjälpt honom till sjukhuset.

I efterhand blev det tvist om de 100 000 kronorna där mannen hävdar att det handlade om ett lån och inte om en gåva som "tack" för att kvinnan hjälpt honom. Under alla omständigheter, menade mannen, så skulle en sådan gåva vara uppenbart oskäligen både utifrån beloppet och hans tillstånd efter olyckan.

Mannen stämde därför kvinnan vid Södertörns tingsrätt för att få tillbaka det som han ansåg var ett lån.

Kvinnan, å sin sida, bestred betalningsskyldighet och menade att det varit fråga om en gåva och inte ett lån.

Tingsrätten kom fram till att det var mannen som hade bevisbördan för att överföringen verkligen utgjorde ett lån och att han inte hade lyckats med detta. Han förlorade därför rättegången i tingsrätten.

Han överklagade till Svea hovrätt som beslutat att inte meddela prövningstillstånd - vilket dock Högsta domstolen gjorde. Därmed återförvisades målet till hovrätten.

När hovrätten väl avgjorde ärendet tog man hänsyn till ett nytt avgörande från HD och kom fram till att det i själva verket var kvinnan som hade bevisbördan för att överföringen utgjorde en gåva - och alltså inte tvärt om som tingsrätten hade kommit fram till.

Eftersom hon inte hade bevisat detta var det fråga om ett lån och hovrätten dömde hennes därför att återbetala beloppet.

Kvinnan överklagade och HD konstaterar nu att frågan är vem som egentligen har bevisbördan - den som påstår att överföringen var ett lån eller den som påstår att det handlade om en gåva.

HD har nu kommit fram till att bevisbördan för att ett mottaget belopp utgör en gåva åvilar mottagaren.

HD skriver:

"De angivna skälen gör sig gällande även när frågan, som i detta fall, gäller huruvida en överföring av ett belopp har utgjort ett lån eller en gåva. Om bevisbördan placeras på den som hävdar att ett mottaget belopp utgör en gåva, bör detta vidare kunna minska risken för missbruk från mottagarens sida när det råder oklarhet om bakgrunden till att ett belopp har överförts. Detsamma gäller i de fall då en överföring har skett av misstag."

HD fortsätter:

"Det anförda innebär således att bevisbördan för att ett mottaget belopp har utgjort en gåva vilar på mottagaren. De beviskrav som normalt gäller i tvistemål är tillämpliga. Som hovrätten har kommit fram till är det inte möjligt att utifrån den muntliga bevisningen dra slutsatsen att överföringen har varit en gåva. Inte heller det som i övrigt har kommit fram ger tillräckligt stöd för K (kvinnans) påstående. Hon har därför inte styrkt att överföringen har utgjort en gåva. Det innebär att hovrättens domslut ska fastställas."

Foto: TT

EG Lexnova Veronica Hult

» veronica.hult@blendow.se

Stefan Wahlberg

» stefan.wahlberg@blendow.se

DJPLUS⁺

Få tillgång till bakomliggande domar och dokument som ligger till grund för aktuella artiklar och reportage.

- » [Läs mer/registrera dig](#)
- » [Logga in](#)

[Share](#) 12 [Dela](#)

[Tweeta](#) 5 [Dela](#)

[Maila](#) [Skriv ut](#)

Relaterat

- » [HD ska pröva frågan om grovt rättegångsfel vid grupptalan mot kapitalförvaltare](#)
2014-04-08
- » [Mäklare inte skadeståndsskyldig för köp av bostadsrätt som gått åter på grund av lag](#)
2014-01-20
- » [Hovrätten hänvisade till avgörande från HD - nu river HD upp hovrättens avgörande](#)
2013-11-26
- » [Han vinner mot staten i HD - ekonomisk skada ska ersättas efter bristfällig rättstillämpning](#)
2013-10-22
- » [Företagare betalade lön till sig själv före konkurs - friande dom i tingsrätten blev fällande i HD](#)
2013-10-14

Taggar

[Affärsjuridik](#) [Aktuella rättsfall](#)
[Civilrätt](#) [Högsta domstolen](#)
[Vardagsjuridik](#)